

FÜGGETLEN POLITIKAI LAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Veszprém, Virág Benedek-utca 2.
Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal és Fodor Ferenc könyvkereskedése, Szabadság-tér 3. szám. — Kéziratokat nem adunk vissza.
Eljegyzések és ball megírás korláti díja 8 korona. Felüldírtetések, adományszavak, közértesítések, közértesítések sorozatok 20 fillér. — Telefon 54.

WINTER divatáruházában, Veszprém.

A hatósági lisztellátás és a közönség.

Veszprém városban a lemult héten a lisztjeggel vásárlók nem tudták megkapni teljes egészében a számukra kiutalt lisztet, zsemlye csak egyik-másik napon volt kapható s a péküzletekben sem lehetett kényerrel kapni minden nap s a nap minden órájában. Az „utca” s a sörházi kritika felelőtlen vezérei természetesen mint a bokrot, szidták a várost, a hatósági lisztellátást s a dühös kifakadások, mint a tó partján a szunyogok, sűrű rajokban röpködtek szerteszét.

Jóllehet az egész országban általános a panasz a miatt, hogy nincs elegendő liszt és gabona a közforgalomban, mégis csodálkozunk azon, hogy a városban is előfordult ez az eset, mert Komjáthy László polgármester s a városi tanács a közlelmezés ellátása körül eddig sok meglepő ügyességgel és előrelátással párirozták ki azokat a nehézségeket, a mik más városokban a multban lépten-nyomon előfordultak.

A baj okául illetékes helyen fölvilágosítást kértünk tehát s ott a következő felvilágosításokat adták:

Közvetlen oka annak, hogy a lemult héten a lisztszolgáltatásban fennakadás volt, az volt, hogy nincsen kellő vaggon az állomásokon s nem lehetett a város által vásárolt búzát kellő időre a városba szállítani. A várpalotai vasutállomáson már közel két hete a raktárban van 120 méter-mázsa buza s vaggon hiány miatt nem lehet szállítani. Az alkai vasutállomáson 7 vaggon buza vár elszállításra s vaggon hiány miatt eddig nem lehetett továbbítani. Mivel pedig a mai fuvaros viszonyok mellett fuvarost sem lehet kapni s e helyek nagyon távol vannak kocsi fuvarozás számára: a város régi készleteit tudta csak kiadni.

Közvetett és tulajdonképeni oka a zavarnak azonban maga a közönség volt. Az új termés zár alá vételét s a gabonának magánfelek és hatóságok által vásárlását szabályozó rendelet kiadásakor a tanács számára kiragasztott s a lapokban is közölt hirdetmény után fölhitva a város közönségét: *augusztus 15-éig jelentse be mindenki a polgármesteri hivatalban, hogy igénybe óhajtja-e venni a hatósági lisztellátást, mert aki nem jelentkezik, arról a hatóság azt fogja véleményezni, hogy liszt szükségletéről őnmaga gondoskodott.* Erre a föl hívásra jóllehet a bejelentés csupán informatív jellegű volt s nem jelentett átvételi kötelezettséget, a város 16.000 lakosa közül csupán 424 jelentkezett. A városházán ekkor azt gondolták, hogy a közönség a télen annyira jólakott a hadi kenyérről s a hadi liszttel, hogy maga gondoskodik magáról s nem kívánja a városi ellátást igénybe venni. A tanács tehát a bejelentett adatok alapján tette meg a beszerzési intézkedéseket. Természetesen nem teljesen ezen adatok alapján, mert hiszen a városházán már ismerik a közönség indolenciáját a hatósági hirdetésekkel szemben s a beszerzések alapjául még egyszer akkora számot vettek, mint a mi be volt jelentve. Elgondolható azonban a hatóság meglepetése, mikor a határidő letelte után napról-napra jöttek újabb jelentkezők és pedig annyian, hogy a határidő lejártá után már kétezeren, vagyis majd ötször annyian jelentek, mint a jelentkezési határidő ideje alatt.

Természetes, hogy azok az intézkedések, a melyek 424 család jelentkezése alapján tettek, nem lehetnek elégségesek 2400 család igényeinek és szükségleteinek kielégítésére.

A v. tanács megtette az intézkedéseket, hogy a késedelmesen jelentkezettek ellátásáról is gondoskodhassék. Ehhez azonban idő kell s addig a míg a megötszörözött szükséglet teljes kielégítésére elégséges anyag rendelkezésre nem áll, a kielégítés nem lehet tökéletes. A város kellő időben és megfelelően gondoskodott husról, lisztéről, tartalékáról is — a mennyiben az idő rövidsége miatt módjában állott s a jelentkezett 400 családot, sőt ezeket is könnyen, minden fennakadás nélkül elláthatta volna; készletei azonban 2400 család kielégítésére természetesen nem lehettek elégségesek. Már pedig ma országszerte az az állapot, hogy búzát vagonszámra nem lehet csak máról holnapra vásárolni, ha a 2400 család a kitűzött határidő alatti jelentkezik, a város — bár drágábban — de összevásárolhatta volna, augusztus hónapban a szükséges gabonát, míg ma a helyzet az, hogy hetek telnek el, míg egy-két vagon gabonát venni lehet. Az indolensok, a késlekedők miatt tehát az összesség is kénytelen bizonyos mértékig igényeit redukálni. Tanács nem akarta azt tenni, hogy csupán a

rendes időben jelentkezetteknek ad lisztet a többieknek pedig nem ad semmit, sőt bizonyos, hogy éppen a késedelmesek ma a leghangosabb kritikuskok.

Komjáthy László polgármester és Dr. Csete Antal főügyész csütörtökön Budapesten jártak a ministeriumban és megszerezték a ministerium hozzájárulását mivel a 2400 jelentkező igényeinek kielégítésére szükséges gabona bevásárlásához s a vásárlási jogot kiterjesztették még két vármegye területére. A vásárolt gabonák is utban vannak és gabona és ennek folytán liszt is lesz majd elég.

A közönség pedig vonja szűkebbre a kritika könnyen és gyorsan nekiereshethető fújtatóját, s mielőtt ítéletét megalkotná nézzen a dolgok mélyére.

Kérelem a vármegye közönségéhez.

Most amlkor győzelmes hadaink hatalmas szövetségünkkel az északi Colossuson napról-napra újabb és újabb világtörténelemben páratlanul álló diadalokat vívnak ki, s amikor fegyveres erőnk másik része az orvul reánk támadt hitszög volt szövetségünk adáz hadait oly vitézül és eredményesen tartják távol határainktól: minden magyar embernek önkénytelenül is az érettség küzdő vitéz katonáink felé kell fordulnia, kik veszélyt nem ismerve, bátran állják az ellenség rohamait, majd előre törnek, hogy a végleges és nagy győzelmet részünkre biztosítsák.

Ezen gigászi küzdelem természetes folyamán, hogy harcoló övéink sorából sokan pecsételtek meg vérükkel a diadalt és nagy azoknak a száma, kik elmentek védeni a hazát, iltthon hagyva aggódó feleségeit és gyermekeiket, kiket többé viszont látni nem fognak.

A hazáért hősi halált haltak, emléke legyen áldott! Vértük nyomán fakadjan egy jobb jövő és biztos béke, melyen az egységes és nagy Magyarország megdönthetetlen bástyái épüljenek fel.

Amikor tehát a hősök emlékének a köteles tiszteletet megadjuk, velük szemben méltó hálaikat is le kell róni akként, hogy nevüket a késő utókornak követendő példaként örökök hagyjuk, s azon hozzátartozóikat pedig, kiknek a hazáért hősi halált haltak gyámolai voltak, a legmesszebb menő módon segélyére siessünk és őket felkaroljuk.

A hála méltó adóját szebben és magasabban le nem róhatjuk, mintha a hősök árvaí magunkhoz emeljük, ha azok megélhetését lehetővé tesszük, ha a könnyeket letöröljük és pótoljuk azt, kit az árva atyjában, a hősen elvesztett!

Könnyes szem ne legyen e hazában! Nyomorban élni, nélkülözni, egy ily hadiárvának nem szabad. Ez a legelső és elengedhetetlen kötelessége a társadalomnak.

Megvagyunk győződve arról, hogy az áldozatkészre mindig hajlandó magyar társadalom ezuttal is meghallja a hívó szót és mindenki sietni fog tehetségehez mérten segédkezni nyujtani a gyámhatóságnak, hogy azon kitűzött magasztos célt, hogy minden hősi árva legjobban legyen elhelyezve, megvalósíthassa.

A háború első hónapjaiban e tárgyban már felkérte a gyámhatóság Veszprémvármegyei társadalmát a hősök árvaí érdekében, mely kérelemre jelentkeztek is jötevők, kik részint pénzbeli segélyt adtak, vagy helyeztek kiállításba, részint pedig hajlandóságukat tudatták oly irányban, hogy a hősök árvaí közül egyet-egyet örökre fogadnak.

A jótékonyág legkimagaslóbb s a hősök emlékének legméltóbb módja az örökbe fogadás. Aki ezen módot választja, az legnemesebben cselekszik, mert ezáltal az árvának legmegfelelőbb módon iparkodik pótolni azt a nagy veszteséget, melyet hős apjában elvesztett. Akit tehát a Gondviselés nem áldott meg gyermekekkel, vagy akitől a haza a legnagyobb áldozatot, gyermekét követelte, azoknak mód és alkalom kínálkozik, hogy gyermekük legyen, kik még élnek, az örökbe fogadott gyermekben vigaszt és támaszt nyernek, s maguk után nevük viselőjében utódot hagyhatnak hátra.

Második módja a jótékonyásnak az ingyentartás és nevelés való vállalkozás, ezt pedig azon némes gondolkodású családok valósíthatják meg legjobban, kiknek háztartásában az, hogy egy gyermekkel több ül az asztalhoz, külömbéget nem tesz.

A harmadik mód a pénzbeli segély. Amikor a haza a nemzethez fordult kölcsönért, az áldozat kész magyar nemzet mint egy ember állt talpra, s a polgárság egymással vetekedve vitte felesleges pénzt a haza oltárára: a hadi-kölcsön jegyzésében a magyar nemzet nagy erőt és nagy foku áldozatkészséget tanusított, mely tényével bámulatra ejtette nemcsak a szövetségeseinket, de a semleges államokat is és lehetővé tette, hogy a világháborút a hadsereg minden fennakadás nélkül dicsőösen tovább felvethatja.

A hadi-kölcsön jegyzésével míg egyrészt a nemzet áldozatát hozott a hazának, másrészt az egyes polgárok tőkéiket oly módon helyezték el, mely elhelyezési mód által jelentékeny kamatszaporulatra tettek szert.

A jövedelem-többletből kérünk a hősök árvaínak!

Akiket az isteni gondviselés megáldott földi javakkal s módjuk volt hadi-kölcsönt jegyezni s ezáltal jövedelmüket nagymértékben növelhették: Ő hozzájuk fordulunk az érettség halt hősök árvaí nevében, hogy a hadi-kölcsön kamatjövödelméből 1 %-ot a hősök árvaínak engedjenek át.

Nem kérünk sokat, csak a kamat szaporulat csekély hanyadtát, s hisszük, hogy ezekből a fil-lérekből olyan összeg fog rendelkezésünkre állani, hogy abcól a könnyeket letörölni s az árvaíknak biztos jövőt és megélhetést tudunk biztosítani.

A nemzetnek minden fiára szükség van, aki fegyverrel nem tud eleget tenni a nagy védelmi harcban a haza iránt tartozó kötelességének annak meg kell osztani azt a módot és vagyont amelyet az értünk küzdött és értünk elvært hőseink nekünk megmentettek.

A legcsekélyebb adományt is köszönettel fogadunk, s mindenkinek ki bármely irányban gyakorolni kívánja jótékonyágát azonnal utbaigazítást és felvilágosítást fogunk adni.

A hősök árvaí szaporodnak, tehát a jótékonyásnak is a legelsőbb fogik kell emelkedni.

Azon kéréssel fordul tehát Veszprémvármegye árvaszéke Nemes Veszprémvármegye közönségéhez, hogy mindenki, kit a Gondviselés némi tekintetben is vezetészerephez juttatott, karolja fel a legnemesebb ügyet, gyűjtson örökbe fogadó szülőket, ingyentartásra vállalkozó jötevőket, ossza meg mindenki fellelőleg az árvaíkkal, mert csak ugy pótolhatjuk a munkaerőben megfogott polgárság hasznos tagjait, ha módot és alkalmat adunk arra, hogy az apát vesztett árvaí édes hazáknak majdan támaszai és védő hős apjuknak méltó utódai lehessenek.

Veszprém, 1915. augusztus 28.

Veszprémvármegye árvaszéke.

Hazafias üdvözléttel:

Takách Ádám s. k.

vármegyei árvaí zeki elnök.

H I R E K.

— Kitüntetés. Ő felsége a király az ellenség előtt tanusított vitéz magatartásuk elismerésül Gyenes János 31. honvéd gyalogezredbeli és Wolf Henrik 7. honvéd tábori ágyúezredbeli őrnagyokat a 3. oszt. katonai érdemkeresztrel, — az ellenség előtt tanusított vitéz és eredményteljes magatartása elismerésül mitrovicai Spács Sándor 7. honvéd huszárezredbeli ezredest a 3. oszt. vaskorona renddel, az ellenség előtt elesett: Kacz József századost, Stoltenberg Alfréd és győrsikei Győröcskey György 31. honvéd gyalogezredbeli főhadnagyokat, Verna László hadnagyot az ellenség előtt tanusított vitéz magatartásuk elismerésül a 3. oszt. katonai érdemkeresztrel, végül Csenkey Géza 7. honvéd huszárezredbeli főhadnagyot és Kovács Zoltán 7. honvéd tábori ágyúezredbeli hadnagyot az ellenség előtt tanusított vitéz magatartásuk elismerésül a legfőbb dicsőő elismeréssel tüntette ki.

— Eljegyzés. Erdély Ignác mérnök eljegyezte Dr. Binger Mór komáromi orvos leányát, Renét.

— Halálozás. Marek László kir. ítélő táblabírói címmel és jeleggel fölruházott járásbíró, a zirci kir. járásbírószá vezetője, 53 éves korában a balatonfüredi szanatóriumban rövid szenvedés után meghalt.

— A fogyasztók indolenciája. Egyebet sem hallunk szerte széjjel, mint liszt hiányról és egyéb panaszokról. A lakosok már ugy megszokták, hogy a hatóság gondoskodik liszt szu-

ségletük beszerzéséről, hogy azt a kevés fáradságot is resteli, hogy igényeiket bejelentse. Ha azután nincsen elég liszt rendelkezésükre, akkor bizonyosan a hatóság az oka annak, hogy ők liszt-hányban szenvednek. Pedig, hogy mennyire indolens a mi népünk, annak illusztrálására elég csak a következő esetet fölemlítünk: Veszprém város polgármestere többrendbeli fölhívást bocsátott ki és figyelmeztette a lakosságot, hogy, aki, igénybe akarja venni a hatósági lisztellátást, jelentse be igényeit a város polgármesterénél, s a város gondoskodik a megfelelő gabona beszerzéséről. Erre a fölhívásra jelentkezett összesen négyszáz egynehány polgár. Ez akkor volt, amikor a város prémios árakon akármennyi gabonát vásárolhatott volna. Veszprém város polgármestere intézkedett is, hogy megfelelő gabonamennyiséget a város részére megszerezzen. Nem telet bele sok idő, s a város elkezdte a megvásárolt gabonának lisztként való felosztását. Ekkor már többmint kétezernégy-száz ember jelentkezett lisztért. Gondolható, hogy a liszt nem futotta, s lehetnek olyankor többen, akik lisztet nem kaptak. De azért bizonyosan a várost okozzák igen sokan a hozzá nem értők. Pedig nem nagy éleslátás kell ahhoz, hogy 400 emberre vagy családra való liszt nem elég hatszor annyinak. De hogy a fogyasztó közönség nem gondoskodik magáról kellő időben az semmi, ha azonban liszt nincs kellő mennyiségben annak a város vezetősége az oka. Elvégre is senki sem szagolhatja meg, hogy kinek mire van szüksége. Arra valók a hatósági hirdetések, hogy tudomást vegyenek azokról, és csakis köszönet illeti meg az intéző köröket s itt a város polgármesterét azért, hogy a szükséglet beszerzéséről gondoskodik és ha valaki nem volt annyira figyelmes, hogy saját igényeinek kielégítéséről gondoskodik, ne illesse nemtörődomséggel az arra illetékes hatósági közegeket.

— **Veszprém város számadása az 1914 évről** elkészült. Schiller Samu városi főszámvevő a héten terjesztette be a zárszámadás anyagát a tanácshoz. A tanács örömmel konstata, hogy amíg a többi városok a háborús esztendő tényleg deficittel szenvedték meg, Veszprém város számadása nem csak hogy deficitel nem zárul, hanem inkább 26.062 kor. 75 fillér kezelési eredményt tüntet fel. Hangosan beszélő jele ez annak a szakavatott lelkiismeretes és előrelátó gazdálkodásnak, a mely Veszprém város háztartását az utóbbi években, mindenki közmegegyezésére, jellemzi. A zárszámadás főbb tételei: rendes bevételek: 482.910 kor. 62 fillér, rendkívüliek: 60495 kor. 54 fillér, összesen 543.406 kor. 16 fillér. Kiadások: költségelirányzaton alapuló: 461.705 kor. 16 fillér, rendkívüliek 80.835 kor. 50 fillér, összesen 542.540 kor. 66 fillér. A mérleg végeredménye, a mint jeleztük, 26.062 kor. plusz a város javára. A zárszámadást a tanács kinyomtatja és szétosztja a képviselők között; tárgyalásra az októberi közgyűlésen fog kerülni.

— **Magánosok gabonavásárlási jogát** a miniszterium október 15-ig meghosszabbította.

— **Veszprém város költségvetése.** A város 1916 évi költségvetés elirányzatát a városi számvevőség összeállította és betérjesztette a városi tanácshoz. Az elirányzat kiadási tételei: Rendes kiadások 438.005 kor. rendkívüliek 40.250, kor. összesen 478.255. kor. A fedezetet képezi: Rendes bevételek 223.997 kor. rendkívüli bevételek 342.50 kor. összesen 358.247 kor. pótdóval kell fedezni 120.008 koronát. E célból 55 %-os pótdó kivételét hozza javaslatba a számvevőség. A pótdó tehát a háborús kiadások dacára változatlanul az marad a mi az idén és és tavaly volt.

— **A veszprémi hordójelző** szeptember 27-én és 28-án hordókat fog hitelesíteni Veszprémben.

— **Az októberi menetrend.** A magyar államvasut igazgatósága közli, hogy októberben új menetrendet nem ad ki: az esetleges menetrendi változásokról helyenként és időnként ad ki értesítést.

— **A maximális gabonaárak a jövő aratásig nem változnak.** Éppen úgy mint nálunk, Ausztriában is elterjedt az álhir, hogy a kormány a gabonaműveket megállapított maximális árakat fel fogja emelni. Erre a híresztelésre ott is kezdtek a gazdák vissza tartani az eladásra szánt gabonakészleteiket, mert abban reménykedtek, hogy később magasabb árat fognak kapni az áruikért. Szóval ugyanolyan zavaró tünetek mutatkoznak a gabonaforgalomban, mint nálunk. Mihelyt az osztrák kormány tudomást szerzett a gabonaforgalomban mutatkozó zavarokról, azonnal kiadott egy félhivatalos figyelmeztetést a gazdáknak, hogy a gabonaárak megváltoztatására ne is számítsanak, mert a maximális árak az 1916. évi aratásig változatlanul fennmaradnak.

— **Tábori postaforgalom.** A tábori postai csomagforgalmat a közzétett feltételek mellett folyó évi szeptember hó 13-tól kezdve a 10., 14., 16., 34., 45., 46., 48., 53., 55., 61., 65., 69., 73., 76., 78., 81., 85., 88., 91., 93., 95., 98., 106., 109., 113., 119., 157., 207., 215., 216., 217., 218., 219., 220., 221., 222., 223., 224., 251., 254., 301., 302., 303., 304., 305., 306., 308., 309., 310., 311., 312., 313., 314., 317., 319., 320., 321., 322., 323., 324., 325., 326., 32., 328., 329., 601., 602., 603., 604., 605., 606., 607., 608., 609., 610., 611., 612., 613., 614., 615., 620., és 630., számú tábori postákhoz újból megindítottam. A tábori postai csomagokat a m. kir. postahivatalok (postaügynökségek) hetenként csak 3 napon át: hétfőn, kedden és szerdán vehetik fel. Ez a rendelkezés nem érinti a 11., 39., 51., 149. és 186. számú tábori postákhoz fentartott csomagforgalmat, mely továbbra is állandó marad. Tekintettel arra, hogy a tábori postai csomagok a hadműveleti viszonyokhoz képest sokszor csak hosszas vesztelés után jutnak a címzett kezéhez, a m. kir. postahivatalok (postaügynökségek) kötelesek a csomag tartalmát szigorúan ellenőrizni és az élelmiszert, vagy más könnyen romló dolgot feltétlenül visszautasítani, ha pedig a tiltott tartalom a későbbi kezelés folyamán állapítatik meg, téríti portóval terhelve a feladónak visszaküldeni. Budapest, 1915 szeptember hó 11-én.

— **Szabadságok a fronton lévő katonákat.** A hadügyminiszter elrendelte, hogy a fronton egyhuzamban a háboru eleje óta szolgáló legénység megfelelő turnusukban két két hétre szabadságoltassék. A rendelet, amely erőnknek újabb ragyogó dokumentuma, már az összes katonai parancsnoksághoz megérkezett és a fronton lévő csapatparancsnokok, most, amint kedvező alkalom kínálkozik, a háboru eleje óta megszakítás nélkül szolgáló legénységet szabadságra fogják. Ma már leirhatatlan örömmel üjságolják a háboru kezdete óta családjaiktól távollevő katonák, hogy nemsokára két hétre hazalátogat-hatnak.

— **Rokkant katonákat kiképező intézmény** Győrött. A háborúból a társadalomra és államra háruló feladatok és kötelességek között első helyen áll a háboruban megrokkant katonákról való gondoskodás. Az állam ezen kötelességéből kifolyólag a rokkant, benuit polgári foglalkozását nem folytatható katonákat a részükre berendezendő iparos mesterségekre vagy egyéb biztos keresetet nyújtó foglalkozásokra kiképz, őket elhelyezi, lehetőleg önállósítja. A kiképző intézetek szervezetét, berendezését már kidolgozták és azokat gyors egymásutánban felállítják. Ilyen intézmény helyül többek között Győr, mint ipari és minden egyéb berendezéseivel legalkalmasabb várost is kijelölték. A győri kiképző intézetben 120—150 rokkant katonát helyeznek el.

— **A „Vasárnapi Újság”** szeptember 12-iki száma pompás felvételeket közöl a magyar hódoló küldöttség bécsi útjáról. Külön érdekesség Bayros Ferenc, a hírneves rajzolóművész nagy művészi erejű illusztráció sorozata, amelyet egyenesen a Vasárnapi Újság számára készített. A többi képek válogatott harctéri felvételek, melyek egészen kö-

zelről mutatják be a háboru jelenetét, szinte oda-visszik a nézőt a harcvonalba. Szépirodalmi olvasmányok: Laczkó Géza és Straug András regénye. Egyéb közlemények: Vaszary Kolos arcsképe és nekrológia s a rendes heti rovatok: a háboru napjai. Irodalom és művészet, Sakkjáték, Halál-ás stb. — A „Vasárnapi Újság” előfizetési ára negyed évre öt korona, „Világkrónika”-val együtt hat korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Újság” kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem-utca 4.) Vgyanitt megrendelhető a „Képes Néplap” a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre 2 korona 40 fillér.

— **A gazdasági cseléd természetbeni járandósága** tárgyában a földművelésügyi miniszter egy folyamathoz tett cselédber ügyből kifolyólag kimondotta, hogy „a természetbeni járandóságok, mint az egész évi bérnek alkotó és kiegészítő részei, a cselédet a tényleges szolgálati idő arányában, külön megállapodás, illetve szerződési kikötés nélkül, feltétlenül megilletik”. — A felterített ügyben azonban a miniszter a cseléd járandóságából 20 százalékos termelési költséget levonásba vett.

— **Behívják a bolgárokat.** Budapesti bolgár királyi főkonzulátus felhívja a Magyarországra területén tartozkodó összes macedon bolgárokat tizen-nyolc évestől negyvenöt éves koráig, hogy azok, akik a Macedon Odrun (Drinapolyi) önkéntes hadsereg kötelékében szolgáltak, három heti fegyvergyakorlatra haladéktalanul vonuljanak be ezredeikhez azon Macedon bolgárok, tizennyolc évestől negyvenöt éves korig, akik egyáltalában nem voltak katonák negyvenöt napig tartó kiképzésre tartoznak bevonulni ó naptár szerint szeptember, vagy új naptár szerint szeptember tizenketedikétől kezdve az összes macedon bolgárok jelentkezzenek a budapesti bolgár királyi főkonzulátuson (hetedik kerület István út 63. sz.) utelveik átvétele végett.

— **Az Élet szépirodalmi és művészeti hetilap** (szerkeszti Andor József) szeptember 12-iki száma a következő gazdag és bő tartalommal jelent meg: In memoriam. — Bodor Aladár versei a harcterről. — Szunyogok. (Elbeszélés.) Takács Edith. — Sivatagban, őserdőben... (Regény.) Sienkiewicz—Bányai. — A „Wacht am Rhein.” Dr. Sereghy Elemér. — Harcoló betűk. (Elbeszélés.) Finta Sándor. — Kultúra. Hétfől-hétre. — Szerkesztői üzenetek. Ezenkívül egész sokaságát közli az érdekes és aktuális képeknek. A kitűnő lapot melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, I., Fehérvári-ut 15.c. Előfizetési ár félévre 10 korona. Mutatványszámot készséggel küld a kiadóhivatal.

— **Eladó vendéglő.** Veszprémben jó forgalmu vendéglő nyári kerthelyiségekkel bérbeadó vagy szabadkézből eladó.

— **Új látnivalók a Pasaréti Lövész-árokbán.** A Pasaréti Lövészárokbán új látnivalóról gondoskodott a rendezőség. Felállították a hadipékműhelyt ugyanugy, ahogyan a harctéren a front mögött működik. Az élelmészeti katonák a közönség szemeláttára gyúriák és sütik a pompás, friss, ropogós hadikenyert. Vasárnap volt az első sütés, amely váratlanul nagy népszerűséggel találkozott. Ezentul minden gyűlés-napon sütnék a Pasaréti Lövészárokok katonapékjei.

Akinek szép kocsai vagy hintó kell, fölösleges, hogy a fővárosba vigye, vagy külföldi gyárosoknak, adja pénzét, mert Varjas Lajos bognár- és kocsigyártó-mesternek Veszprémben, a Hoszszu-utca (nagy híd mellett) saját házában levő villanyerőre berendezett telepen olcsó áron kaphat igen szép gazdasági kocsikat, könnyű homokfutókat, vagy elegáns kivitelt hintókat. A telepen — amely a legújabb gépekkel van felszerelve — gyorsan és kifogástalanul készítenek minden a bognár és kocsigyártó szakmába vágó dolgot s a tulajdonosok dús raktárában szolid áron lehet vásárolni mindent, az egyszerű kocsikértől a legényesebb urk hintóiig. Emellett javításokat is jutanyos áron eszközöl. A törekvő magyar iparos vállalatát olvasóink figyelmébe ajánljuk.

— **Fiu vagy leány** tanítását elvállalja gimnáziumi érettségivel perfekt német. Cim a kiadóhivatalban.

Veszprém látványossága!

WINTER divatáruház kirakatait tessék megtekinteni!

— **Burgonyakiemelő gép bemutatása.** Egy igen praktikus kiemelő gépet szerkesztett Nick Ede kincstári irodalmi jószágigazgató. Ezen kitűnően kombinált burgonyakiemelő géppel bármely talajból könnyen és gyorsan szedhető ki a burgonya, most pedig a háború alatt, midőn munkásoknak mindenütt hiányoznak, nagy áldás egy ilyen gazdasági eszköz a gazdára nézve, de különösen oly birtokosoknak jár nagy haszonnal, akik nagyobb mennyiségben termelnek burgonyát. Ezen praktikus burgonyakiemelő gépet a gazdák és pedig szeptember hónapban Purgly Pál nagyesztergári birtokán, október hó elején pedig a veszprémi püspökség veszprémi gazdaságában. A burgonyakiemelő gép bemutatása alkalmával külön meghívót küld a vármegyei gazdasági egyesület.

— **Butorozott szobák** azonnal felvételnek. Bővebbet Fodor könyvkereskedésében.

— **Két szobás** butorozott lakás kertes udvarral lehetőleg azonnal felvétetik. Bővebbet Fodor Ferenc könyvkereskedésében.

Mindazoknak, kik felejtethetetlen felelősséggel ruhnytá alkalmával egy a temetésen való megjelenésükkel, mint soralkalakkal fájdalommat enyhíteni szívesek voltak, ezúton mond halás közönetet a gyászoló

Reif család.

Színház.

A harmadik hét sem változtatta meg a társulatról alkotott jó véleményét, minden érdekelt személy részéről őszinte törekvést látunk, a minnek révén egyes napokon jó összejáratot is tapasztalhattunk.

Szombat este Kálmán Imre legfrissebb operettjét, a „Zsuzsi kisasszony“-t mutatták be a cimszerepben Vida Margittal. Ha mindenben nem is felelt meg a szerep követelményeinek, de énekben, játékban és táncban egyaránt dicséretre méltó igyekezetet fejtett ki és sok tapsot aratott. Forgács Sándor (Falatti) ismét megmutatta, milyen a jó vidéki színész. Mindenféle szerepkörben megállni a sarat: ez a vidéki színész pályája és Forgács drámában, bohózatban és operetteben egyformán mindig jót produkál. Groteszk alakítása mely zajos külső sikerrel járt, művészi sokoldalúságának és kiváló színjátszó tehetségének újabb erős bizonyossága volt. Gömör László (Péterfy) elegáns játéka, könnyed éneke, Heltai Hugó (Pribicey) jókedvű mókázása, Szalontay Árpád (Dinnye) pompás táncja, Aranyosyné (Szerafin) és Erdélyi Kálmán (Lauffen) derűs alakításai elégtették ki a közönség érdeklődését.

Vasárnap este megismételték a darabot a cimszerepben Szigethy Irénnel, egyébként változatlan szereposztással. Szigethy Irén szinte tökéletes volt, ez volt talán eddigi legjobb szereplése a darab fűlbemászó melódiáinak avatott tolmácsolója volt és táncjátéka is vérbeli művésznőnek mutatták be. Igen nagy sikere volt.

Hétfőn ismét „nem leányoknak való“ darab, a „Jó éjt muki“ került színre. A sikamlós helyzetekben felette gazdag, raffináltan összehanyolított darab ötletein pompásan mulatott a közönség amelynek hiába ezek a darabok is kellének! Heltai Hugó (Miki) megint kitűnt hamisítatlan jó kedvével, mely magával ragadja a nézőteret. Hevessy Mariska diszkrét játékkal tompította a szerepében előforduló kényes jeleneteket, Forgács kiváló jellemzéssel alakította a tanár komikus alakját, Gömör László szeretetre méltó eleven-séggel a fiú szerepét. Aranyosyné, Véghelyi Iza és Baróthy Járulnak még a sikerhez.

Kedden Hervé „Lili“-jének örökifjú melódiái csendültek fel kevés közönség előtt. A cimszerepben ismét Szigethy Irén gyarapította sikereit, különösen a keringő énekével ért el nagy hatást.

Mester Karola (Viktorine) természetes beszéde, otthonias játéka kitűnően érvényesült. Gyárfás Ödön (Plinchard) kellemesen énekelt, de játékát és ezzel a többiekét is nagyon zavarja intenzív érdeklődése a sugó irányában. Heltai (Saint Hypothese) ismét elsőrangú volt. Szalay, Baróthy, Koltay és Szalontay kezében volt a többi nagyobb szerep.

Szerdán a színpártoló-egyesület javára a „Jönnek a németek“ c. vigjátékot adták elő. Hevessy Mariska (Adrienne) a gögös francia leány büszkeségének és szerelemben ellágyulásának egyforma sikerrel adott hangot. Dörgey Jolán (Clemence) alakításából hiányzott a melegség, de egyes jelenetekben mégis megfelelően illeszkedett be a darab levegőjébe. Aranyosyné (Claire) megmutatta, hogy komoly szerepekben is megállja a helyét, Mester Karola (Therese) bájos közvetlenséggel és csillogó jókedvvel adott színt a darabnak. Forgács és Szalay a két német tiszt szerepét játszották megértéssel, kiváló jellemzéssel. Gömör (De Chavenay) a nagyhangú, de kevés bátorságú ifjú nemes karakterét tulzást nélkül, természetesen vitte a színpadra. Koltay (Finke) igen ügyes volt. Baróthy és Erdélyi lehet még dicsérettel említeni.

Csütörtökön Rényi Aladár kedves operette-jét, „A kis gróf“-ot játszották igen jól. Szigethy Irén (Rózi) és Nagy Aranka (Dowsky) kitűnően énekeltek és játszottak, Aranyosyné (Csibrákné) ismét derűt hozott a színpadra. Gömör (László) ismert képességeivel jeleskedett, Heltai (Zápolya) még a szokottnál is jobb volt, Forgács (Kocsonya) ismét komikus szerepben ragadta zajos tapsokra a közönséget. Mester Karola, Véghelyi Iza, Koltay és Szalontay pompás énekét és táncát meg is újrátették.

Pénteken a „Papa kedvence“ c. bohózatot adták elő másodszor az első előadással egyforma hatással.

A rendezés ez elmúlt héten sem hagyott kívánni valót, a díszletekben is változatosság volt, a zenekar azonban sokszor gyenge volt, de ennek nem a jeles képességű karmester az oka.

— **Színházi műsor.** Szombat: itt először *Böském* nagy táncos operettjáték. Vasárnap d. u. félhétárral a *Cigányprimás* Kálmán Imre nagy operettje, este itt másodszor *Böském* operettjáték. Hétfő: minden vidéki színpadot megelőzve *Egy test, két lélek* Lindau világhírű darabja, melyet tegnap mutatott be a bpesti Vig-színház szenzációs sikerrel. Kedd: közkívánatra itt harmadszor *Zsuzsi kisasszony* operettszlágere. Szerda csak felnőtteknek itt először *Az egy Lavedam világhírű kilencz jelenete*. Csütörtök: itt először *Pirosruhás hölgy* (Die Dame im Roth) operettjáték. Péntek: itt először *Lyon Lea* Bródy Sándor legújabb darabja, a Magyar Színház mult heti szenzációs diadala. Szombat: itt először *Mozitündér* (Kinokönigin) Gilbert új operettszlágere.

Anyakönyvi kimutatás.

1915. évi szeptember 11-től 1915. évi szeptember 18-ig.

Születés: Jánoki József kárpitos iparos és neje Georgi Ilona leánya Erzsébet róm. kath. — Schmid Mátyás fuvaros és neje Ács Mária leánya

Terézi róm. kath. — Frastya János napszámos és neje Takács Mária leánya Terézia róm. kath. — Rohács Vendel államvasuti váltókezelő és neje Krénusz Teréz leánya Irén Mária róm. kath. — Branizsa Antal hentesiparos és neje Popladek Erzsébet fia Ferenc József róm. kath. — Hegyi József asztalos iparos és neje Szilágyi Rozália leánya Anna Ilona róm. kath. — Farkasházi Ferenc államvasuti kocsirendező és neje Váci Irén fia Ferenc Károly róm. kath.

Haldlozás: Simon József róm. kath. a hazaért hősi halált halt 22 éves. — Horváth Ferenc róm. kath. a hazaért hősi halált halt 23 éves. — Csorbai József róm. kath. a hazaért hősi halált halt 21 éves. — Nagy István róm. kath. a hazaért hősi halált halt 34 éves. — Horváth Erzsébet róm. kath. 5 hónapos. — Rozs István szegényházi tag róm. kath. 78 éves. — Szántó Ferenc mezőgazdasági cseléd róm. kath. 55 éves. — Kollus József izr. 19 hónapos.

Házasság: az elmúlt héten nem kötött.

Adakozzunk a vak katonáknak!

Veszprém r. t. város rendőrkapitányi hivatala.

3995—1915 rk.

Hirdetmény.

A magy. kir. földmívelésügyi miniszterium 91300—1915. sz. rendelete alapján közhírré teszem, hogy a papírfonálból előállított, textíloze és efféle anyagokat is tartalmazó zsákok (u. n. textíloze vagy textílit zsákok), amelyek méreteik és minőségüknél fogva gabona és lisztállításra vannak szánva a forgalombahozatal előtt, legalább 6 cm. széles, a zsák középvonalában mindkét oldalon hosszában futó vörös színtű, vízzel le nem mosható sávval látható el s erre a sávra a zsák mindkét oldalán legalább 5 cm. magas, vízzel le mosható, fekete betűkkel felírást kell alkalmazni: „Nedvességtől óvandó“.

Az, aki ilyen zsákot megjelölés nélkül eladás, használatra kölcsönzés avagy bármilyen más módon forgalomba hoz, a törvény szerint fog büntettetni.

Veszprém, 1915 szeptember 1.

Dr. Török, rendőrkapitány.

Széna

ősz kaszálás

körülbelül egy kocsira való

olesón eladó.

Felvilágosítást ad a lap kiadói hivatala.

Hasonlíts több gépet egybe: Rendelést téssz BLICKENSBERG-re!

A legtartósabb rendszerű írógép, elpusztíthatatlan szerkezettel és sok különös előnnyel.

Több mint 165.000 drb van használatban!

Ára 2 betűfajjal, elegáns zárószekrényvel 270—380 korona.

GROYEN & RICHTMANN

román kir. szállítók KÖLN, Mauritiussteinweg 84. Képviselő Ausztria-Magyarország számára: Ing. von Svehla, Prága, II., Ouai Palacký 42. — Képes árjegyzék ingyen.

— **Széna** őszi kaszálás körülbelül egy kocsira való olcsón eladó. Felvilágosítást ad a lap kiadóhivatala.

— **Almádi-ut 6.** számú ház, négy szoba, fürdőszoba, cselédszoba, konyha, mosókonyha, fűskamra, veranda, vízvezeték, villany minden helyiségben, november 1-től kiadó. Bővebb felvilágosítást **Szűcs József** ref. lelkész Alsóórs (Zala-m.) ad.

Busul Nikita, hogy nem válogathat képes levelezőlapokból, amelyek most érkeztek a Fodor-féle könyv- és papirkereskedésbe, Szabadságtér 3. szám.

HIRDETÉSEK
felvételnek a kiadóhivatalban.

MILLIÓK használják

Köhögés

rekedtség, katarus, elnyálkásodás, hörgőhurut ellen

KAISER mell karamelláit

a „három fényével.”

6050

köz. megerősített orvosi és magánbizonyítványt kezkeskedik a biztos sikerért

Különösen kellemes és jóízű bonbonok

Csomagja 20 és 40 db., doboza 60 db.

Fapohár: Czermák Lipót, Ince Kálmán és Kocsuba Ernő (Fekete sas) gyógyszerüzében, Veszprémben. Wolf Béla gyógyszerüzére Szentgál.

Rózsakedvelőknek
Fontos!

A rózsánál szebb és nemesebb kerti dísz tudvalevőleg nem létezik és a tenyésztési szokott többféle alakok között a

magastörzsű rózsá

valamennyi fölött áll. Elültetésük után a magastörzsű rózsák szél és napsugár ellen igen érzékenyek, miért is minden balsiker, amely tavaszi ültetés esetében ebből kifolyólag keletkezik

őszi ültetésnél

teljesen ki van zárva. Egyetlen egy rózsakedvelő sem fog többé tavasszal rózsát ültetni, aki az őszi ültetést megkísérelte.

Október havában

kezdődik elismert lelkiismeretesen tenyésztett és közkedveltségnek örvendő rózsáim szétküldése. Megrendeléseket idejekorán kérek.

Ar- és névjegyzék ingyen és bérmentve.

MÜHLE ÁRPÁD
udvari szállító rózsanagytelepe
TEMESVÁR.

Littke L. pezsgőborgyár-telepe **PÉCS.**

Főraktár: Budapest, IV. Szép-utca 3. sz.

Frigyes főherceg 6 császári és királyi fensége, Salvator Lipót főherceg 6 cs. és kir. fensége és a „Nemzetközi Halálkocsi” és „Európai Expresszvonat” Társaság szállítója.

Pezsgőfajok: Sport „Grand Vin Sec”, Casino „Extra Sec”, „For England” (savanykás), Britania „Extra Dry” (cukor nélkül.)

Az Első Magyar Általános Biztosító Társaság

veszprémi főügynöksége

elfogad tűz-, jég-, betörési-, baleset-, szavatossági-, élet- és járadék-biztosításokat. A társaság a legrégibb és legnagyobb magyar biztosító intézet; biztosítéki alapjai meghaladják a 210 millió koronát s így minden tekintetben a legnagyobb biztonságot nyújtják.

Irodahelyiség: Szabadi-utca 3. szám földszint.

Képvisele: Suly László.

Könyvnyomdai

valamint **könyvkö-**

tészeti munkákat

legszebben, leggyor-

sabban, legolcsóbban

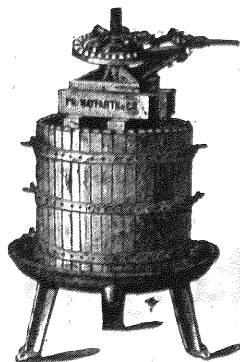
készít **FODOR FERENC**

villanyerőre berendezett

könyvnyomdája és könyv-

kötészete **VESZPRÉM.**

TELEFON: 54. szám.

Árjegyzék ingyen. 670.

Képviselek kerestetnek.

Eredeti Mayfarth-féle

törvényileg védett

„HERKULES”

bor- és gyümölcs-sajtók

Elsőrendű gyártmány

Viznyomásu bor- és gyümölcs-sajtók

Felül nem mult!

Szőlő- és gyümölcs-örlők, szűretelő berendezések

MAYFARTH PH. és TSA

gazdasági gépgyár

Bécs (Wien) II. Taborstrasse 71.

Különleges gyártás, sajtók és borászati készülékek számára.

A VILÁGHÁBORU

minden mozzanatáról

a leggyorsabban, a legpontosabban, a legkimerítőbben térkép magyarázatokkal

AZ UJSÁG

politikai napilap

értésiti az olvasóit.

Előfizetési árak:

1 hónapra K 2:80

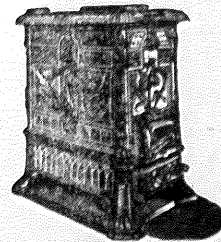
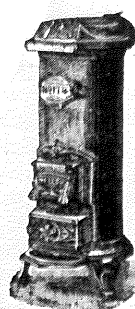
1/4 évre „ 8—

1/2 évre „ 16—

egész évre „ 32—

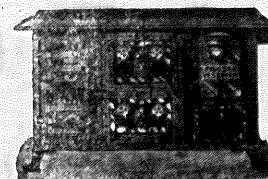
Megrendelő cím:

AZ UJSÁG kiadóhivatala,
Budapest, Rákóczi-ut 54. sz.

Nagy választékban elsőrendű kályhák raktáron vannak és eredeti gyári árban kaphatók.

METEOR, PERPETUUM

tartósan égők öntött vasoszlop-kályhák, fa és szén fűtéshez, lemezköppenyű kályhák. Takarékos tüzhelyek.

RÁPOCH SÁNDOR UTÓDA
KULCSÁR KÁROLY
vasnagykereskedésében
VESZPRÉM.

Nyomtatványokat könyvkötői munkákat

névjegyeket, báli és lakodalmi
meghívókat izléses kivitelben

jutányos
árakon
szállít:

FODOR FERENC

könyvnyomdája és könyvkötészete

TELEFON 54.

VESZPRÉM

TELEFON 54.